

**Нормативно-правова база, як інструмент державного регулювання при
використанні рекреаційних територій міських агломерацій
Федяй Н.О.**

Рада по вивченню продуктивних сил України, м. Київ

Державне управління господарською діяльністю та її регулювання в будь-якій сфері включає в себе розвиток законодавчої бази. Саме тому, досліджуючи організаційно-економічний механізм використання рекреаційних територій міських агломерацій (РТМА), передусім звертаємось до процесу становлення нормативно-правової бази.

Зазначимо, що в науковій практиці питання формування правового поля зазвичай складають невід'ємну частину теоретичного дослідження. Virізнюються такі дослідження у вчених Л.І. Васечко, Л.Я. Новаковського, В.О. Льонця, М.А. Хвесика, В.А. Голяна.

Увага вчених привернута до актуальних проблем, які постають у процесі використання РТМА. Перш за все, це питання неконтрольованої зміни цільового призначення земель та недотримання екологічного та земельного законодавства. Однак зауважимо, становлення нормативно-правової бази процес неоднозначний, деякі закони з часом набувають виразнішого характеру.

Правове забезпечення використання РТМА складає низка законів та підзаконних актів земельного та природоохоронного характеру. Передусім, це Закон «Про охорону навколишнього природного середовища», Земельний кодекс України, Закони «Про природно-заповідний фонд України», «Про плату за землю», «Про охорону атмосферного повітря», Лісовий кодекс України, Водний кодекс України та інші не менш важливі нормативно-правові акти. Зважаючи на їх кількість, можна охарактеризувати сучасну нормативно-правову базу як досить повномасштабну. Згадані законодавчі акти є реальною базою для сучасної екологічної політики нашої держави як на мікро-, так і на макрорівні. Слід зауважити, що нормативно-правові акти повинні мати ґрунтовні механізми реалізації та регулювання екологічної політики держави.

Але судячи з проблем, що виникають в процесі господарської діяльності на землях РТМА, законодавча база сформована не повною мірою. Така ситуація пояснюється неузгодженістю певних нормативних актів прямої та непрямої дії та відсутністю контролю за виконанням відповідного законодавства з боку держави.

Окреслимо найактуальніші, на нашу думку, протиріччя. Більшість природоохоронних законів не мають прямої дії. В них міститься багато посилань на інші законодавчі чи підзаконні акти, що ускладнює процес регулювання розвитку рекреаційних територій. Така система є досить складною для використання і надає безліч можливостей для недотримання законодавства. Слід зазначити, що прийняття законодавчих актів у певних сферах природоохоронного законодавства пов'язане з актуальними наразі питаннями. Стабільне розширення законодавчої бази, що регулює правовідносини у сфері ПЗФ, є помітним та регулярним. У свою чергу, земельне законодавство розвивається досить повільно, прийняття законів та підзаконних актів стримується у зв'язку з тим, що земельні питання в перехідній економіці є досить специфічними, але потребують рішучих. Особливо це стосується міських земель.

Дуже загострилась проблема зміни цільового призначення земель рекреаційних територій, які є привабливими для забудовників. Як приклад, можна навести ситуацію, що склалась з поділом земель у місті Києві. Причиною є зміна цільового призначення рекреаційної або оздоровчої категорій у ті, що можуть бути вільно доступні на земельному ринку [1]. Така ситуація призвела до скорочення земель зеленої зони міста Києва на період з січня по травень 2007 року майже на 300 гектарів! [2]. Зауважимо, що певним чином актуалізує проблему зміни цільового призначення земель також неузгодженість окремих нормативно-правових актів, які містять іноді навіть протилежні позиційні твердження. Йдеться про основні природоохоронні закони – Земельний та Водний кодекси, Закон про охорону навколишнього природного середовища, Закон про природно-заповідний фонд, а також Закон про плату за землю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Жулинський М. Ековарварство. Йде велика війна з природою України / Інтернет-ресурс: <http://www.day.kiev.ua/175336/>
2. За год зеленая зона Киева сократилась на 288 га Інтернет-ресурс: http://realt.ua/Statti/0_Index.php?prg=View1stt.php&idn=12187&_k